

Tilburg University

Accent op regio bij Participatiewet

Borghouts-van de Pas, I.W.C.M.

Published in:
Brabants Dagblad

Publication date:
2015

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Borghouts-van de Pas, I. W. C. M. (2015). Accent op regio bij Participatiewet. *Brabants Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

JONGGEHANDICAPTEN

Accent op regio bij Participatiewet

Jonggehandicapten komen moeilijk aan werk. De Participatiewet biedt ruimte voor regionale invulling.

door Irmgard Borghouts

In het Brabants Dagblad stond een belangrijke brief van Nik van Hoogstraten (BD 26 februari). Hij heeft een permanente hersenaandoening en wil dolgraag participeren op de arbeidsmarkt. Het participeren in een betaalde baan wordt hem, zoals hij zelf aangeeft, in de Nederlandse maatschappij onmogelijk gemaakt. Ik vrees dat hij niet de enige jonggehandicapte is voor wie dit geldt. Met de invoering van de Participatiewet op 1 januari, is de integratie van nieuwe jonggehandicapten op de arbeidsmarkt de verantwoordelijkheid van gemeenten. De vraag is in hoeverre gemeenten dit kunnen gaan waarmaken. Gemeenten hebben daar nog niet de benodigde expertise voor, zijn zeer afhankelijk van bedrijven en moeten bezuinigen. Het zou beter zijn om de krachten regionaal te bundelen en naar innovatieve oplossingen te zoeken.

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet is het sociale zekerheidslandschap voor jonggehandicapten gewijzigd. Nieuwe

jonggehandicapten die in staat zijn om (gedeeltelijk) te werken, stromen vanaf nu de Participatiewet in en ontvangen dus geen Wajong-uitkering. Gemeenten hebben de taak om deze groep aan het werk te helpen, maar dat is in de huidige situatie een haast onmogelijke opdracht. Enerzijds heeft dat te maken met de kenmerken van de nieuwe doelgroep voor gemeenten. De Wajongpopulatie is een zeer gemêleerde groep. Van hooggeleide mensen met een fysieke beperking tot jongeren met verstandelijke beperkingen die nauwelijks onderwijs hebben kunnen volgen. Vaak is er sprake van meervoudige problematiek. Anderzijds zijn gemeenten uitermate afhankelijk van werkgevers. Gemeenten zullen ook moeten hebben voor het standpunt van werkgevers, wil de missie om meer jonggehandicapten aan regulier werk te krijgen kans van slaan hebben. Wat beweegt werkgevers om banen aan te bieden aan een groep die de werkzaamheden waarschijnlijk minder productief kan uitvoeren dan reguliere werknemers? Als werkgevers al een positieve grondhouding hebben, dan moet er ook werk zijn. Er is nog steeds sprake van een crisis op de arbeidsmarkt, waarvan het einde nog niet in zicht is. Het water staat bij bedrijven zoals V&D, Blokker of Schoonenrus, maar ook bij veel andere MKB-bedrijven, tot aan de lippen. Ze hebben grote moeite werkzekerheid te bieden aan het eigen personeel, laat staan dat ze nu banen kunnen creëren voor groepen die ver

■ De Melson Groep uit Papendrecht helpt jongeren met een verstandelijke beperking aan werk door aan bedrijven 'werkfruit' te leveren. foto Vidiphot/ANP

van de arbeidsmarkt afstaan. De Participatiewet biedt gemeenten de kans om financiële instrumenten voor werkgevers in te zetten. Daarvan moeten we niet te veel verwachten. Uit onderzoek blijkt dat het bereik en het gebruik van instrumenten zoals loonkostensubsidie en looncompensatie gering is. De economi-

sche theorie dat loonkostensubsidie een prijsprikkel is waardoor arbeid goedkoper wordt en werkgevers daardoor eerder een baan aanbieden aan mensen die niet volledig productief zijn, blijkt in de praktijk niet te kloppen. Meer factoren spelen bij werkgevers een rol als het gaat om het wel of niet aannemen en in dienst houden

van arbeidsgehandicapten. De veronderstelling van de overheid dat de Quotumregeling als een zwaard van Damocles boven het hoofd van werkgevers hangt en ze zich daardoor gedwongen voelen om jonggehandicapten aan te nemen, is een illusie. Vooral snog lijken bedrijven zich niet al te druk te maken. Bedrijven zien

wel wat er op hen afkomt en kunnen besluiten de boete af te kopen. In het sociaal akkoord zijn afspraken gemaakt over garantiebannen en de oprichting van 35 regionale werkbedrijven die een schakel vormen tussen mensen met een arbeidsbeperking en werkgevers. In nader op te richten Werkka-

mers is het de bedoeling dat gemeenten, UWV en sociale partners gaan samenwerken, maar dit staat nog in de kinderschoenen. Sterker nog: het komt nog niet van de grond.

Maar wat moet er dan wel gebeuren? In de eerste plaats kennisoverdracht van de bestaande expertise die bijvoorbeeld bij het UWV, maar ook bij bedrijven en andere organisaties beschikbaar is over de beperkingen waar jonggehandicapten al vroegtijdig in hun leven mee worden geconfronteerd. Het is voor gemeenten onmogelijk op lokaal niveau alle benodigde expertise over alle beperkingen en aandoeningen in huis te hebben. Gemeenten moeten in ieder geval niet opnieuw het wiel uit gaan vinden.

De sprong van uitkering naar regulier werk blijft voor jonggehandicapten bovendien vaak te groot. Een oplossing die niet in de Participatiewet is voorzien is een door gemeenten, UWV, bedrijven, sociale werkvoorziening en uitzendbureaus op te richten 'tussenstation', waarin jonggehandicapten letterlijk en figuurlijk kunnen werken aan hun arbeidstoekomst en waarin rekening gehouden kan worden met hun interesse en hun arbeidsvermogen. De Arbeidsstichtingen zoals die in verschillende vormen in Oostenrijk bestaan, zouden als inspiratie kunnen dienen. Mensen stromen voor maximaal vier jaar in een Arbeidsstichting in met behoud van uitkering, ontvangen een toeslag en ook bedrijven dragen bij. De Participatiewet biedt ruimte voor regionale invulling. Gebruik die ruimte dan ook door te komen met innovatieve oplossingen in plaats van illusiepolitiek te bedrijven.

Dr. Irmgard Borghouts is als senior-onderzoeker arbeidsmarkt en sociale zekerheid verbonden aan Reflect/Tilburg University

“ Gemeenten hebben de taak om jonggehandicapten aan het werk te helpen maar dat is bijna onmogelijk